ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ἡ ὡραία Ἀνναμπέλλα ἀτέ Πιεν εἶν' ἐρωτευμένη μὲ τὸ γυιὸ τοῦ τρομεροῦ κοντοσταύλου Μονμορανσύ, τὸ γενναῖο Φραγκίσκο. Συγχρόνως ὅμως τὴν ἀγαπᾶ κ' ὁ ἀδελφός τοῦ Φραγκίσκου Ἐρρίκος, καί, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ προδίδει τὸν ἔρωτά της στὸ γέρο πατέρα της. Ὁ ἄρχων ντέ Πιέν τὴν καταριέται καὶ τὴ διώχνει ἀπ' τὸ σπίτι του. Ἐπεμβαίνει ὅμως ὁ Φραγκίσκος καὶ τὴν παντρεύεται τὴν ἴδια νύχτα, δυστυχῶς ὅμως ὁ πατέρας τῆς Ἀνναμπέλλας πεθαίνει. Τὴν ἴδια αὐτὴ νύχτα γυρίζει ξαφνικὰ στὸν πύργο του ὁ κοντοσταύλος καὶ διατάζει τὸ Φραγκίσκο νὰ φύγη γιὰ τὸν πόλεμο. Ὁ Φραγκίσκος ἐμπιστεύεται τὴν Ἀνναμπέλλα στὸν Ἐρρίκο καὶ φεύγει. Ὁ Ἐρρίκος ὅμως τρέχει στὸ σπίτι τῆς Ἀνναμπέλλας καὶ ζητάει νὰ τὴν κάνη διά τῆς βίας δική του. Ἡ Ἀνναμπέλλα καταφεύγει στὸ σπίτι τῆς τροφοῦ της, ὅπου γεννάει, μετὰ μερικοὺς μῆνες, ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, τὴ Λουΐζα.

Ἕνας χρόνος περνᾶ κ' ἔξαφνα ὁ Φραγκίσκος ποὺ τὸν νομίζουν ὅλοι νεκρό, ξαναγυρίζει. Ὁ Ἐρρίκος, γιὰ νὰ κρύψη τὴν ἀτιμία του, τοῦ λέει ὅτι ἡ Ἀνναμπέλλα τὸν ἀπάτησε, ἀπειλώντας συγχρόνως τὴν ἄτυχη νέα ὅτι θὰ σφάξη τὸ παιδί της, τὸ ὁποῖο τῆς ἔχει ἁρπάξει ὁ ἀφοσιωμένος του ἱππότης Παρνταγιάν, ἂν τὸν διαψεύση. Ἡ Ἀνναμπέλλα σωπαίνει... Ὁ Φραγκίσκος ζητᾶει τότε «ὄνομα τοῦ συνενόχου της κι' ὁ Ἐρρίκος τοῦ λέει ὅτι εἶν' αὐτός. Μονομαχοῦν καὶ ὁ Ἐρρίκος τραυματίζεται θανάσιμα. Ἡ Ἀνναμπέλλα, στὴν ὁποία ἀπέδωσε ἤδη τὸ παιδί της ὁ Παρνταγιάν, τρέχει τώρα στὸ Παρίσι νὰ συναντήση τὸ Φραγκίσκο, στὸν ὁποῖο διηγεῖται τὰ πάντα, μὰ ὁ κοντοσταύλος δὲν συγκινεῖται. Τῆς δίνει νὰ ὑπογράψη ἕνα ἔγγραφο διαλύσεως τοῦ γάμου της, ἀπειλώντας τὴν ὅτι διαφορετικὰ θὰ φυλακίση τὸν Φραγκίσκο ἰσοβίως!

Ἡ Ἀνναμπέλλα ἀναγκάζεται νὰ ὑπογράψη... Χρόνια περνοῦν στὸ μεταξύ. Ἡ Ἀνναμπέλλα ζῆ τώρα στὸ Παρίσι, ἔρημη, κρυμμένη ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀδελφῶν Μονμορανσύ ποὺ ζητᾶνε κ' οἱ δυὸ νὰ τὴν σύρουν. Ὁ πατέρας Παρνταγιὰν φεύγει πρὸς ἀναζήτησιν περιπετειῶν. Ὁ γυιός του, μεγάλος πειά, μένει μόνος στὸ Παρίσι κ' ἐρωτεύεται τὴν κόρη τῆς Ἀνναμπέλλας Λουΐζα ποὺ μεγαλώσει ἐπίσης ἐντωμεταξύ. Ἡ βασιλομητωρ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων καλεῖ τὸν Παρνταγιὰν καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸν κάμη τυφλὸ της ὄργανο. Ὁ Παρνταγιὰν ὅμως δὲν δέχεται τὶς κακοῦργες προτάσεις της καὶ ουλλαμβάνεται καὶ κλείνεται στὴ Βαστίλλη, τὴν ἰδία στιγμὴ ποὺ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἐρρίκου Μονμορανσὺ ἀπάγουν, τῇ ἐντολῇ του, τὴν Ἀνναμπέλλα καὶ τὴν κόρη της, τὸν ἴδιο καιρὸ ἡ Βασίλισσα τῆς Ναβάρρας ἀνακαλύπτει ὅτι ἡ δεσποινὶς τῆς ἀκολουθίας της, Ἀλίκη ἀτέ Λουΐ, εἶνε κατάσκοπος τῆς ἐχθρᾶς της Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων καὶ τὴ διώχνει. Ἡ Ἀλίκη συναντᾶ τὸν Θεόδοτο, θετὸ γυιὸ τῆς Βασιλίσσης, ὁ ὁποῖος τὴν ἀγαπᾶ τρελλά, κ' ὁ ὁποῖος μὴ ὑποπτευόμενος τίποτε, τὴν ὁδηγεῖ στὸ σπίτι μιᾶς δήθεν θείας της, στὸ Παρίσι, τῆς Λαύρας).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Γιατὶ παραξενεύεσαι; ρώτησε ἡ Λαύρα τὴν Ἀλίκη.

—Ὁ Πάν, Γαρόλα μοναχός! μονολογοῦσε ἡ Ἀλίκη. Αὐτὸς ὁ ἐρωτόλημπτος!... Ὁ τόσο νέος!... Καὶ σὲ ποιὸ μοναστῆρι κλείστηκε;

—Στὸν Καρμηλιτῶν. Στὸ βοινὸ τῆς Ἀρᾶας Γενεβέρας. Ἐκεῖ βρίσκεται διαρκῶς. Διαρκῶς προσεύχεται γονατιστὸς καὶ κλαίει... Γιατί;... Ποιὸς ξέρει;...

—Λοιπὸν πρέπει νὰ τὸν δῶ. Θέλω νὰ μὲ δεχτῆ καὶ νὰ μ' ἐξομολογήση. Χωρὶς ὅμως νὰ μὲ γνωρίση. Γιὰ ὅλα αὐτὰ θὰ φροντίσης ἐσύ, θειὰ Λαύρα.

—Θὰ φροντίσω, ἀφοῦ τὸ θές. Ἀλλὰ πές μου... Πῶς τὸν λένε τὸ νέο ἀγατημένο σου;

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τ' ὄνομά του, θειὰ Λαύρα. Ἀργότερα, ἴσως.... Ξέρε μονάχα πὼς τὸν ἀγαπῶ, τὸν λατρεύω, ὦ τὸν λατρεύω!... Καὶ γι' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ εἶμαι πειά ἡ κατάσκοπος τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων. Δὲν θέλω νὰ μὲ ρίχνη αὐτὴ γιὰ τοὺς καταχθονίους σκοπούς της, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου εὐγενοῦς γιὰ νὰ τοὺς κλέβω τὰ μυστικά. Δὲν θέλω... Σῶσε με, ἐλευθέρωσέ με, θειὰ Λαύρα!...

—Καλά, καλά, ὅλα θὰ γίνουν, ἡσύχασε, ἀπάντησε ἡ θειὰ Λαύρα, χαμογελώντας μὲ κακία.

Κατόπιν ἡ Ἀλίκη πέρασε στὴν κρεββατοκάμαρα γιὰ νὰ κοιμηθῆ. Ἤταν τόσο κουρασμένη!... Ὅταν ἀποκοιμήθηκε ὅμως, ἡ Λαύρα βγῆκε κρυφὰ ἀπ' τὸ σπίτι καὶ πῆγε κ' ἔριξε ἕνα σημειωμά της στὸ γραμματοκιβώτιο τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἐμπίστου τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, τοῦ πονηροῦ Ρουτζιέρι. Κρυφὰ—κρυφὰ ἔπειτα, ἡ διπρόσωπη αὐτὴ γυναίκα, ξαναγύρισε σπίτι της....

Ο ΠΙΠΩ ΜΑΙΝΕΤΑΙ!...

Ὅπως εἴδαμε πιὸ πάνω, ὅταν συνελήφθη ὁ Παρνταγιάν, ὁ Πιπώ, ὁ πιστός του μαντρόσκυλος, ἔκαμε μὲ τὸ παραπάνω τὸ καθῆκον του. Δάγκωσε, ἔσκισε, κατεσπάραξε τοὺς στρατιῶτες τοῦ ἀποσπάσματος. Μολαταῦτα ὁ Παρνταγιὰν ἐδέθηκε καὶ μετεφέρθη στὴν τρομερὴ Βαστίλλη. Ὁ Πιπὼ τὸν ἀκολούθησε ὥς ἐκεῖ. Ἕνας στρατιώτης τοῦκοψε τὸ ἕνα αὐτὶ μὲ τὸ σπαθί του, ἕνας ἄλλος τὸν πετροβόλησε, μὰ ὁ πιστὸς σκύλος δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγη. Στάθηκε ἔξω ἀπ' τὴ Βαστίλλη κ' ἄρχισε νὰ οὐρλιάζη καὶ νὰ δαγκώνη ἀπελπισμένα τὴν πόρτα. Αὐτὸ κράτησε ὧρες. Ἕνας φρουρὸς, τέλος, χτύπησε τὸν Πιπὼ μὲ τὸ ξίφος του. Ὁ Πιπὼ ἔσκυψε πονεμένα καὶ ξεμάκρυνε λίγο, γιὰ νὰ ξαναγυρίση καὶ νὰ κάνη τὸ γύρο τῆς φυλακῆς, κυττάζοντας στὰ παράθυρά της. Τὸ ἀφοσιωμένο ζῶο ζητοῦσε τὸν ἀφέντη του. Μὰ ὁ Παρνταγιὰν δὲν φαινόταν πουθενά. Τότε ὁ Πιπὼ κάθησε πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς φυλακῆς καὶ περίμενε. Περίμενε ὧρες πολλές. Οἱ μάγκες τὸν πετροβολοῦσαν. Οἱ διαβάτες τὸν κλωτσοῦσαν. Μ' αὐτὸς δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγη...

Νύχτωσε πειά. Ὁ Πιπὼ πεινοῦσε. Ἡ πληγές του πονοῦσαν. Κι' ἀποφάσισε νὰ γυρίση στὸ πανδοχεῖο τοῦ Μαστρο—Λανδρὺ, νὰ δῆ τί γίνεται. Ἴσως ὁ κύριός του νἄχε γυρίσει ἐκεῖ ἐντωμεταξύ. Μόλις ὅμως ἔφτασε στὸ πανδοχεῖο, ὁ Λανδρὺ τὸν ὑποδέχτηκε ἄσχημα. Γιατί ὄχι; Ποιὸν εἶχε νὰ φοβηθῆ πειά;

—Ἐδῶ εἶσαι, βρωμόσκυλο; Οὔστ!... Ὄξω, κλέφτη!... Σοῦρε νὰ βρῆς κεῖνον τὸν κανάγια, τὸν ἀφέντη σου!...

Ὁ Πιπὼ ἔδιξε στὸ Μαστρο—Λανδρὺ τὰ δόντια του. Ὁ ξενοδόχος γύρισε νὰ πάρη ἕνα μπαστοῦνι. Ὅσο νὰ τὸ κάμη ὅμως αὐτό, ὁ Πιπὼ πήδησε πάνω σ' ἕνα τραπεζι, ἄρπαξε ἕνα ψημένο κοτόπουλο καὶ τὄβαλε στὰ πόδια... Ἔτσι, κρατώντας τὸ κοτόπουλο στὰ δόντια του, στάθηκε τέλος σὲ μιὰ γωνιά, ἐδείτνησε μ' αὐτὸ κ' ὕστερα τράβηξε πάλι γιὰ τὴ Βαστίλλη. Μπρὸς στὴ τρομερὴ αὐτὴ φυλακὴ πέρασε ὅλη του τὴ νύχτα ὁ πιστὸς σκύλος. Κι' ὅλη τὴν ἄλλη μέρα. Δὲν ἔφειγε, παρὰ γιὰ νὰ βρῆ νὰ φάη κάτι καὶ ξαναγύριζε. Εἶχε ἀδυνατίσει τρομερά, μὰ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐγκαταλείψη τὸν κύριό του. Δέκα μέρες πέρασαν ἔτσι, δέκα μέρες καὶ δέκα νύχτες πείνας καὶ βασάνων. Ὁ ὡραῖος Πιπὼ εἶχε καταντήσει σὲ χάλι. Κι' ὡστόσο δεν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια του ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς φυλακῆς, ὥς ποὺ μιὰ μερα διέκρινε ἐκεῖ πάνω, ψηλά σ' ἕνα παράθυρο, ἀνάμεσα στὶς κιγκλίδες, ἕνα πρόσωπο. Ἕνα γνωστὸ πρόσωπο. Τὸν ἀφέντη του! Ὁ Πιπὼ πήδησε πάνω κ' ἄρχισε νὰ γαυγίζη χαρούμενα, σὰν νἄλεγε:

—Ἀφέντη!... Ἀφέντη, ἐδῶ εἶμαι!...

—Πιπώ!... Γενναῖε Πιπώ!... ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ ψηλά.

Ἤταν πράγματι ὁ Παρνταγιάν. Ὁ Πιπὼ ἔκανε σὰν τρελλός.

—Πιπὼ, ξανακούστηκε ἡ φωνὴ ἀπ' τὸ παράθυρο τῆς φυλακῆς, τὸ νοῦ σου, Πιπώ!... Προσοχή!...

Ὁ σκύλος ἄνοιξε διάπλατα τὰ μάτια του καὶ γαύγισε σὰν νἄλεγε:

—Στὶς διαταγές σου, ἀφέντη!...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνα διπλωμένο λευκὸ χαρτάκι ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Πιπώ. Οἱ φρουροὶ τῆς φυλακῆς τὸ εἶδαν, κατάλαβαν πὼς τὸ πέταξε ὁ Παρνταγιὰν ἀπ' τὸ παράθυρο κ' ἔτρεξαν νὰ τὸ πάρουν, μὰ ὁ Πιπὼ τοὺς πρόλαβε. Τἄρπαξε στὰ δόντια του καὶ τὄβαλε στὰ πόδια. Ὅταν ἔφτασε σ' ἕναν ἐρημικὸ δρομάκο στάθηκε, ἄφησε τὸ χαρτὶ κάτω, καὶ ξαναγύρισε στὴ φυλακή. Ἕνας διαβάτης ποὺ ἀντελήφθη τί συνέβη πῆρε σὲ λίγο τὸ χαρτὶ καὶ τ' ἄνοιξε νὰ δῆ τί γράφει. Μὰ τὸ χαρτὶ ἤταν κατάλευκο. Δὲν ἔγραφε τίποτα...

Προσεύχεται γονατιστὸς καὶ κλαίει!...

Η ΒΑΣΤΙΛΛΗ

Ὅταν ἔκλεισαν τὸν Παρνταγιὰν στὴ Βαστίλλη, ἡ πρώτη του δουλειὰ ἤταν νὰ ἐξετάση τὸ κελλί του. Εἶδε λοιπὸν ὅτι τὸν εἶχαν ρίξει σ' ἕνα πέτρινο κλουβί, τὸ ὁποῖο φωτιζόταν ἀπὸ ἕνα κιγκλιδόφραχτο παράθυρο. Ἀντὶ κρεββατιοῦ ὑπῆρχε σὲ μιὰ γωνιὰ ἕνας σωρὸς ἀχύρων!... Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν θὰ σάπιζε σ' ὅλη του τὴ ζωή!... Γιατὶ τὸν ἔπιασαν λοιπόν; Τί εἶχε κάνει; Κι' ἡ Λουΐζα του; Ἡ λατρευμένη του Λουΐζα τί κίνδυνο διέτρεχε γιὰ νὰ ζητήση βοήθεια τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ τὸν πιάνανε; Αἴτιος ὅλων αὐτῶν τῶν συμφορῶν ἤταν ὁ δοὺξ τοῦ Ἀνζού, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως; Αὐτὸς ἄρπαξε τὴ Λουΐζα;... Ὁ Παρνταγιὰν πήγαινε νὰ τρελλαθῆ ἀπ' τὴν ἀπελπισία του. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἕνας δεσμοφύλα-

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

ΕΥΓΕΝΙΑ ΚΑΛΛΙΜΑΧΗ

Σ' ἕνα Οὐγγρικὸ μοναστῆρι. Ἡ Ραλλοῦ καὶ ἡ Εὐγενία. Περιγραφὴ Γάλλου περιηγητοῦ. «Ἡ Προσευχὲς τῆς Παρθένου». Στὸ σαλόνι τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων. Στὸ μέγαρο τοῦ Βόδα. Ἕνα ἐπεισόδιο σὲ χορό. Καὶ ἄλλη σύγχρονη Ραλλοῦ. Ἕνας παράφορος ἔρως, κ.τ.λ.

ΑΤΑ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1900, ἡ ἐφημερίδες τῆς Βιέννης ἀνέγραψαν μιὰ εἴδηση ποὺ ἔφερε συγκινητικὲς ἀναμνήσεις στοὺς γεροντοτέρους τῆς ἐποχῆς. Ἔγραφαν ὅτι σ' ἕνα Οὐγγρικὸ μοναστῆρι πέθανε, γρηᾶ καὶ λησμονημένη μιὰ καλόγρια Εὐγενία, ἡ ὁποία στὴ νεότητά της ἔπαιξε σπουδαιότατο ρόλο στὴν κοινωνικὴ ζωὴ τῆς Αὐστριακῆς καὶ Ἑλληνικῆς ἀριστοκρατίας. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἡ Εὐγενία Καλλιμάχη, κόρη τοῦ ἀξιωματικοῦ Καλλιμάχη καὶ τῆς μελοδραματικῆς ἠθοποιοῦ Κακιλίας Ρόντι, τῆς περίφημης Ἰταλίδας τραγουδίστρας, ἡ ὁποία ἔπαιξε στὰς Ἀθήνας στὸ πρῶτο, κοντὰ στοὺς Ἁγίους Θεοδώρους, ξύλινο θέατρο. Ὁ ἀξιωματικὸς Καλλιμάχης (ποὺ ἦταν ἀπόγονος ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῆς Βλαχίας) ἐρωτεύτηκε τόσο παράφορα τὴν ὡραία καὶ γλυκύφωνο αὐτὴ Ἰταλίδα, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του. Ὁ παράτολμος ὅμως, γιὰ τὰ ἤθη τῆς αὐστηρῆς ἐκείνης ἐποχῆς, γάμος—ἡ Ρόντι μάλιστα ἦταν καὶ χήρα—ἐθεωρήθη μέγα σκάνδαλο. Κι' ἡ κατακραυγὴ τῶν αὐστηρῶν κοινοκυριαίων ἀνάγκασε τὸν Καλλιμάχη νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στρατὸ καὶ νὰ καταφύγῃ στὸ ἐξωτερικό.

Ἀπὸ τὸ γάμο αὐτὸ—ποὺ ἀπησχόλησε ἀρκετὸν καιρὸ τὴν Ἀθηναϊκὴ κοινωνία—γεννήθηκαν δυὸ κορίτσια : Ἡ Ραλλοῦ καὶ ἡ Εὐγενία. Ἡ Ραλλοῦ πέθανε πολὺ νέα. Ἡ δεύτερη, ἡ Εὐγενία, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἀσθηματικὴ περιπέτεια, ποὺ ἔκανε πασίγνωστο τ' ὄνομά της στὴ Βιέννη, κλείστηκε σ' ἕνα γυναικεῖο μοναστῆρι καὶ τελείωσε σ' ἕνα μελαγχολικὸ κελλὶ τὶς ἡμέρες της.

* * *

Ἡ Εὐγενία Καλλιμάχη, μαζὶ μὲ τὴν ἀδελφή της, εἶχαν ἐπισκεφθεῖ τὰς Ἀθήνας κατὰ τὴν Ἄνοιξι τοῦ 1856 καὶ κατοικήσανε σ' ἕνα σπιτάκι, ποὺ βρισκόταν στὴ σημερινὴ ὁδὸν Φιλελλήνων. Ἡ ἔκτακτη ὀμορφιὰ τῶν δυὸ ἀδελφῶν, ἡ ἐξωπνάδα τους καὶ ἡ μόρφωσί τους ἀνεστάτωσαν τὴν Ἀθηναϊκὴ κοινωνία. Στὸ σαλόνι τους μαζεύονταν ὁ καλύτερος κόσμος. Καὶ Ξένοι, ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, τὸ σπίτι τῶν ἀδελφῶν Καλλιμάχη τὸ ἐθεωροῦσαν ἀληθινὴ βασι μέσα στὴ μικρὴ ἀκόμα καὶ περιωρισμένη Ἑλληνικὴ πρωτεύουσα.

Κατὰ τὸ Νοέμβριο τοῦ 1856, ἐπέρασε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κι' ἕνας Γάλλος συγγραφεύς, ὁ Γουσταῦος Σεμινάρ, ὁ ὁποῖος, γράφοντας ἀργότερα τὶς ἐντυπώσεις του, δὲν λησμόνησε καὶ τὴν ὡραία αὐτὴ Ἑλληνίδα, ἡ ὁποία τὴν ἐποχὴ ἐκείνη συνεπλήρωνε τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἰδοὺ ἡ σχετικὴ περιγραφή :

«*Ἡ δεσποινὶς Εὐγενία Καλλιμάχη, ἂν καὶ κόρη Ἕλληνος, γεννηθέντος στὴ Ρουμανία, ἂν καὶ κόρη Ἰταλίδας, εἶνε ὁ γνησιώτερος τύπος Ἑλληνικῆς καλλονῆς. Εἶνε ξανθή, σχεδὸν χλωμή, ἀλλὰ μὲ πολὺ συμπαθητικὴ χλωμάδα καὶ μὲ ἐλαφριὰ ρὸζ ἀπόχρωσι στὰ μάγουλα. Τὸ βλέμμα της εἶνε ἀπεργάρατα σαγηνευτικό, τὰ μαλλιά της θαυμάσια. Ἡ κόμη της—χτενισμένη κατὰ τὸν Ἑλληνικὸ τρόπο, γιατί ἡ δεσποινὶς Καλλιμάχη εἶνε ἡ μόνη δυστυχῶς στὴν Ἑλλάδα ποὺ ἀκολουθεῖ στὸ χτένισμα τὶς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων—ἡ κόμη της εἶνε ξανθὴ σὰ στάχυ, καὶ καθὼς πλαισιώνει τὸ πρόσωπό της, θὰ τὸ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι εἶνε λευκὸ μαργαριτάρι τῶν Ἀντιλλῶν δεμένο σὲ χρυσὸ δαχτυλίδι ! Μιὰ μαύρη κορδέλλα, ποὺ συγκρατεῖ γύρω-γύρω τὴν κόμη της, κάνει ὥστε νὰ φαντάζῃ περισσότερο καὶ ἡ ξανθότης τῶν μαλλιῶν της καὶ ἡ λευκότης τοῦ προσώπου της.*

Τὰ μάτια της εἶνε γαλάζια, μὲ ἀποχρώσεις πράσινες, καὶ μ' ἕνα ἐκτάκτως μαῦρο φόντο, καὶ κάνει τὴν ἀντίθεσι καταπληκτικὴ... Καὶ ἡ μικρότερη ἐπίσης ἀδελφὴ εἶνε ὡραία. Ἡ δεσποινὶς Ραλλοῦ Καλλιμάχη δὲν διαφέρει σχεδὸν ἀπὸ τὴν ἀδελφή της. Τὸ ἴδιο βλέμμα, τὰ ἴδια χαρακτηριστικά, καὶ μόνο τὰ χείλη λίγο παχύτερα προδίνουν τὴν Ἀνατολίτικη καταγωγή της...

Ἡ δεσποινίδες Καλλιμάχη μιλοῦσαν τελείως τέσσερες γλῶσσες, τραγουδοῦσαν θαυμάσια—εἶχαν φαίνεται κληρονομήσει ἀπὸ τὴν Ἰταλίδα μητέρα τους τὸ μέταλλο τῆς φωνῆς—καὶ ἦταν μουσικῶς καλὰ μορφωμένες... Τὰ χρονικὰ ἀναφέρουν ὅτι στὸ σαλόνι τους ἀκούσθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ «Π ρ ο σ ε υ χ ὴ τ ῆ ς Π α ρ θ έ ν ο υ» τῆς Μπαδεζζέφσκας, μιὰ ρομαντικὴ σύνθεσις ποὺ γίνηκε ἔπειτα δημοφιλεστάτη στὰς Ἀθήνας καὶ τραγουδήθηκε ἀπ' ὅλη τὴν περασμένη γενεά. Ἡ Ραλλοῦ μάλιστα ἔπαιζε ἀριστοτεχνικὰ καὶ ἄρπα.

* * *

Ὁ ρομαντικὸς καὶ ἀθόρυβος θάνατος τῆς Εὐγενίας Καλλιμάχη μέσα στοὺς τοίχους τοῦ μακρινοῦ μοναστηριοῦ, μᾶς θυμίζει μιὰν ἐποχὴ ποὺ αἱ Ἀθῆναι ἦταν ἀκόμα μικρὴ καὶ ἀσήμαντη πόλις, εἶχε ὅμως ὀμορφιὲς σπάνιες, ἡ ὁποῖες φαίνεται ὅτι ἐξέλειπαν πειὸ γιὰ πάντα. Ἕνας παλαιὸς ἀθηθητικός, ὁ Ντελαρός, γράφει κάπου ὅτι «*ὅσο προχωρεῖ ὁ κόσμος ὅλες ἡ γυναῖκες θὰ γίνουν ὄμορφες, καμμιὰ ὅμως ἀπολύτως ὡραία !*» Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ παρατήρησις αὐτὴ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται καὶ στὴ χώρα μας. Ἀπὸ τὰ Ὀθωνικὰ χρόνια ὥς σήμερα ἡ Ἑλληνίδες ὠμόρφηναν ἴσως ἀρκετά, ἔλειψαν ὅμως ἡ πεντάμορφες τῆς πρώτης μας Δυναστείας, ποὺ ἐθάμπωναν τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ ὡραίου, δικούς μας καὶ ξένους.

Ἕνας γέρο-στρατηγός, ὁ ἀείμνηστος Ράλλης, διηγόταν σχετικῶς τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο ποὺ φανερώνει πῶς ἐσκέπτοντο οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης :

Στὸ ἱστορικὸ μέγαρο τοῦ ἄρχοντα Μιχαὴλ Βόδα, ποὺ γιὰ δέκα χρόνια ὑπῆρξε τὸ κέντρο τῶν λογίων καὶ καλλιτεχνῶν τῆς ἐποχῆς, ἐδόθη κάποτε ἑσπερίς, στὴν ὁποίαν παρευρέθησαν καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἑνὸς Γαλλικοῦ πολεμικοῦ ποὺ ἔτυχε τότε νὰ βρίσκεται στὸν Πειραιά. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτούς, ἐπιφορτισμένος καὶ μὲ τὴν ἀνταπόκρισι μιᾶς Παρισινῆς ἐφημερίδος, ἐσκέφθη νὰ περιγράψῃ τὸ χορό. Ἐτράβηξε λοιπὸν τὸ στρατηγὸ Ράλλη σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ ἄρχισε νὰ σημειώνη στὸ καρνέ του τὰ ὀνόματα τῶν ὡραίων, τὶς ὁποῖες τοῦ ἔλεγε ἐκεῖνος. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως οἱ ἐφσενικοὶ καλεσμένοι—σύζυγοι, ἀδελφοὶ καὶ ἐν γένει συγγενεῖς τῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων—ἀντελήφθησαν τὴν πρόθεσι τοῦ Γάλλου ἀξιωματικοῦ. Ταραγμένοι λοιπὸν ἐπῆγαν στὸ Διοικητὴ τοῦ πλοίου καὶ ἀπήτησαν νὰ διατάξῃ τὸν ἀξιωματικὸ νὰ μὴ γράψῃ τίποτα, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε. Καὶ ὁ μακαρίτης Ράλλης ποὺ διηγόταν τὸ ἀνέκδοτο, ἐπρόσθετε ἀποφθεγματικά :

—Γιατί τότε, βλέπεις, εἴμεστε πολὺ ἄγριοι. Δὲν θέλαμε νὰ μποῦν ἡ γυναῖκες μας στὶς ἐφημερίδες... Τώρα πάλι γινήκαμε πολὺ ἥμεροι καὶ... παρακαλοῦμε τὶς ἐφημερίδες νὰ τὶς βάλουν !...

* * *

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ τὶς καλλονὲς τῆς πρώτης μας Δυναστείας, θ' ἀναφέρουμε λίγα καὶ γιὰ μιὰν ἄλλη Ραλλοῦ, τὴν κόρη τοῦ «Α ὐ θ έ ν τ ο υ τ ῆ ς Β λ α χ ί α ς» Ἀλέκου Βόδα—Σούτσου. Ἡ Ραλλοῦ Σούτσου ἦταν τύπος καλλονῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς λεπτότητος. Διηγοῦνται ὅτι ὁ τότε Γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας στὴν Πόλι, Μπωπαίρ, (ἄνθρωπος προχωρημένης ἡλικίας καὶ πατέρας πολλῶν παιδιῶν), τὴν ἐρωτεύτηκε τόσο τρελλά, ὥστε γίνηκε δυστυχής. Καὶ ὅταν ἡ Ραλλοῦ ἀναστρέψῃ, ὁ Γάλλος διπλωμάτης ἀντέβαλε τὴν παραίτησί του, καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Ἕνας διάσημος ζωγράφος τῆς ἐποχῆς, ὁ Σεβαλιέ, ἔκανε τὸ πορτραῖτο τῆς Ραλλοῦς, τὸ ὁποῖον ἐσόλιζε ἐπὶ χρόνια τὸ μέγαρο Σούτσου. Σὲ μιὰ φοβερὴ ὅμως πυρκαϊὰ τῆς Κων)πόλεως, μαζὶ μὲ ἄλλα ἔξοχα ἀντικείμενα τέχνης, ἐκάηκε καὶ τὸ θαυμάσιο αὐτὸ πορτραῖτο ! Ἡ Ραλλοῦ δὲν ἠθέλησε πειὰ νὰ πωζάρῃ νὰ τὴν ζωγραφίσουν. Καὶ εἶχε δίκηο. Γιατί μετὰ τὸν τοκετό της, τὸ πρόσωπό της ἔχασε τὴ λάμψη, τὴ φρεσκάδα του καὶ τὶς λεπτὲς γραμμὲς ποὺ τὴν ἐξιδανίκευαν.

κας τοῦ πῆγε ψωμὶ καὶ νερό. ρίχτηκε ἀπάνω του ζητῶντας ἐξηγήσεις.

— Πές μου, γιατί μ' ἔπιασαν ;... Γιατί μὲ κρατᾶτε δῶ μέσα ;... Πές μου, ἀλλοιῶς σὲ πνίγω !...

Ὁ δεσμοφύλακας γλύστρησε ἀπ' τὰ χέρια του κι' ἔφυγε ἔντρομος γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν διοικητὴ τῶν φυλακῶν, ὁ ὁποῖος κατέφασε σὲ λίγο, συνοδευόμενος ἀπὸ ἕξ λογχοφόρους. Μόλις τὸν ἀντίκρυσε ὁ Παρνταγιὰν λίγο ἔλειψε νὰ φωνάξῃ : —«Αὐτὸς εἶνε !» Γνώρισε τὸ πρόσωπό του ἕναν ἀπ' τοὺς συνωμότας τοῦ ξενοδοχείου τῆς «Μάντισας».

— Ἄκουσε, φιλαράκο μου, τοῦ εἶπε ὁ διοικητής. Ἔμαθα πῶς κάνεις φασαρίες. Πρόσεξε καλά. Ἂν δὲν φρονιμέψῃς θὰ σὲ κατεβάσω στὰ ὑπόγεια, θὰ σοῦ κόψω τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερὸ καὶ θὰ σὲ στείλω κατόπιν στὰ βασανιστήρια !...

(Ἀκολουθεῖ)